

Město Rýmařov / Městský úřad Rýmařov

Adresa: náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov; Odbor stavební úřad, pracoviště: Náměstí Svobody 432/5

Adresát:
dle rozdělovníku

Váš dopis zn.

Ze dne:

Č.J.: MURY 35950/2024

Spisová značka: STU 4231/2024 HOL/9

Vyřizuje: Ing. Monika Holíčková

Telefon: +420 554 254 302

E-mail: holickova.monika@rymarov.cz

Datum: 30.10.2024

Žadatel

Muzeum v Bruntále, p. o. (IČO 000 95 354), Zámecké náměstí 1/7, 792 01 Bruntál

ZÁVAZNÉ STANOVISKO č. 33/24

Městský úřad Rýmařov, odbor stavební úřad – úsek státní památkové péče, jako dotčený orgán státní památkové péče, věcně příslušný podle ustanovení § 29 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) a podle ustanovení § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a místně příslušný dle ustanovení § 11 správního řádu (dále jen „orgán státní památkové péče“), obdržel dne 16.09.2024 žádost Muzea v Bruntále, p. o. (IČO 000 95 354), Zámecké náměstí 1/7, 792 01 Bruntál, o vydání závazného stanoviska k záměru popsanému v technických zprávách „STAVEBNÍ ÚPRAVY Hrad Sovinec – Výměna krytiny na budově konírný“, zpracovaná fy DOLMENS building, s.r.o., Světlá Hora, září 2024 a „STAVEBNÍ ÚPRAVY Hrad Sovinec – Oprava poškozené opěrné zdi na IV. nádvoří“, zpracovaná fy DOLMENS building, s.r.o., Světlá Hora, září 202, na kulturní památce „zřícenina hradu Sovinec“, zapsané v ÚSKP pod rejstř. č. 39923/8-177, na pozemku parc. č. 60, k. ú. Sovinec, obec Jiříkov.

Popis zamýšlených prací:

Navržena je výměna stávající plechové krytiny za novou šindelovou krytinu s dvojitým krytím. Nejprve budou prohlédnuty a opraveny konstrukce krovu a bednění, které budou následně opatřené prostředkem proti dřevokazným škůdcům a plísním. Na opravené bednění bude provedena pojistná hydroizolační vrstva, kontralatě a nové laťování pro šindelovou krytinu s dvojitým krytím. Šindele budou dřevěné štípané, opatřené nátěrem Karbolineum extra v hnědém odstínu. Odstraněny budou okapové žlaby a svody. Přesah střechy bude prodloužen o 600mm. Oplechování bude provedeno z mědi. Střecha bude doplněna o sněhové zábrany.

Dále je navržena oprava kamenné zdi, vyrovnávající výškové rozdíly na IV. nádvoří. Oprava bude spočívat v kontrole pevnosti jednotlivých kamenů, doplnění vypadlých kamenů, vyklínkování větších mezer menšími kameny a provedení hloubkového spárování. Koruna zdiva bude provedena ze dvou řad kamenů na vazbu. Ve spárách ve vzdálenosti 2m bude provedena drenáž. Výškové úrovně zůstanou zachovány.

Orgán státní památkové péče v souladu s ustanovením § 29 odst. 2 písm. g) památkového zákona, v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 památkového zákona a ve smyslu § 4 odst. 2

zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, tímto vydává podle § 149 správního řádu závazné stanovisko k záměru popsanému v technických zprávách „STAVEBNÍ ÚPRAVY Hrad Sovinec – Výměna krytiny na budově konírny“, zpracovaná fy DOLMENS building, s.r.o., Světlá Hora, září 2024 a „STAVEBNÍ ÚPRAVY Hrad Sovinec – Oprava poškozené opěrné zdi na IV. nádvoří“, zpracovaná fy DOLMENS building, s.r.o., Světlá Hora, září 202, zapsané v ÚSKP pod rejstř. č. 39923/8-177, na pozemku parc. č. 60, k. ú. Sovinec, obec Jiříkov.

Záměr je přípustný za těchto podmínek:

- 1. Poškozené prvky krovu budou měněny jen v nezbytně nutné míře, prvky budou v rámci možností protézovány, nebudou měněny celé prvky a všechny nové prvky budou provedeny jako přesné kopie nahrazovaných částí, se všemi detaily, při zachování původních rozměrů, s přednostním využitím tradičních řemeslných postupů, včetně provedení úpravy povrchů nových prvků tesáním nebo hoblováním a použitím kolíkových spojů.**
- 2. Technické řešení prodloužení přesahu střechy bude před realizací odsouhlaseno se zástupci památkové péče.**
- 3. Na střechu budou použity tradiční dřevěné šindele na péro a drážku.**
- 4. Oplechování bude minimalizováno, doporučujeme jeho provedení z olověného plechu. Závětrná lišta bude provedena ze dřeva.**
- 5. Ošetření fungicidními prostředky bude provedeno bezbarvým postřikem, nebo postřikem v hnědém barevném odstínu.**
- 6. Sněhové zábrany budou provedeny z dřevěných kulatých klád, které budou uchycené pomocí kovových háků, natřených na černo.**
- 7. Způsob provedení drenáží bude upřesněn a předem odsouhlasen zástupci památkové péče.**

Odůvodnění

Orgán státní památkové péče obdržel dne 16.09.2024 žádost Muzea v Bruntále, p. o. (IČO 000 95 354), Zámecké náměstí 1/7, 792 01 Bruntál, o vydání závazného stanoviska k záměru popsanému v technických zprávách „STAVEBNÍ ÚPRAVY Hrad Sovinec – Výměna krytiny na budově konírny“, zpracovaná fy DOLMENS building, s.r.o., Světlá Hora, září 2024 a „STAVEBNÍ ÚPRAVY Hrad Sovinec – Oprava poškozené opěrné zdi na IV. nádvoří“, zpracovaná fy DOLMENS building, s.r.o., Světlá Hora, září 202, na kulturní památce „Zřícenina hradu Sovinec“ zapsané v ÚSKP pod rejstř. č. 39923/8-177, na pozemku parc. č. 60, k. ú. Sovinec, obec Jiříkov.

Orgán státní památkové péče požádal o součinnost stavební úřad, který konstatuje, že na záměr bude vydávat rozhodnutí či opatření podle stavebního zákona.

Orgán státní památkové péče si vyžádal (č. j. MURY 33019/2024 ze dne 30.09.2024) v souladu s ustanovením § 14 odst. 4 památkového zákona písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče – Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Ostrava, Odboje 1, 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava (dále jen „NPÚ“). Písemné vyjádření NPÚ pod zn. NPU-381/88620/2024 ze dne 17.10.2024 bylo doručeno orgánu státní památkové péče dne 21.10.2024.

Podkladem orgánu státní památkové péče pro zpracování tohoto závazného stanoviska byla žádost podaná dne 16.09.2024 a zaevidovaná na Městském úřadě Rýmařov pod č. j. MURY 31524/2024 a písemné vyjádření NPÚ, zn. NPU-381/35394/2024 ze dne 21.10.2024.

Charakteristika objektu:

Hrad Sovinec tvoří rozsáhlý hradní komplex, založený na počátku 14. století. Historické jádro hradu tvoří vyvýšená část s válcovou věží, s plášťovou zdí a bránou. Ve druhé polovině 16. století prošel areál rozsáhlejšími úpravami, spojenými především s budováním rozsáhlého opevnění. Od 18. století klesal vojenský význam hradu a jeho postupný úpadek byl zastaven až ve čtyřicátých letech 19.

století, kdy byla na šestém nádvoří postavena budova řadového semináře, později sloužící jako lesnická škola. Poslední rozsáhlejší stavební úpravy skončily v roce 1904, kdy byl hrad upraven na letní sídlo velmistra řádu. V prvních květnových dnech roku 1945 hrad vyhořel a od padesátých let 20. století neustále probíhají zabezpečovací a rekonstrukční práce.

Objekt koníren je zděný přízemní objekt obdélného půdorysu, stojící na třetím nádvoří, navazující na třetí bránu. Zadní stěnu tvoří část jižní hradby vnitřního opevnění. Zastřešený je pultovou střechou, s plechovou šablonou. Opěrné zdi na IV. nádvoří slouží pro vyrovnání výškových rozdílů přístupových cest do jednotlivých částí hradu. Provedené jsou z místního lomového kamene, pojeného maltou. Zdivo je působením povětrnostních vlivů a tlaku okolních konstrukcí a násypů narušené.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot:

Předmětem památkové ochrany je celý hradní komplex, včetně hmoty, půdorysu a dispozice, všechny architektonické detaily, zdobné prvky exteriéru i interiéru. Dále všechny autentické součásti včetně oken, dveří, materiálůve skladby zdiva, struktury omítek, historické stavební konstrukce, zejména klenební a krovové, střešní krytina, fasáda, povrchy komunikací.

Nahrazení plechové krytiny tradičním šindelem bude lépe korespondovat s místní stavitelskou tradicí a přispěje k lepšímu začlenění v rámci hradního areálu. Rovněž oprava opěrné zdi je vzhledem k stavebně technickému stavu nezbytná a způsob opravy koresponduje s místní stavitelskou tradicí.

Navrženými úpravami proto nepředpokládáme narušení historické autenticity ani památkových hodnot tohoto významného památkově chráněného areálu, při splnění výše uvedených podmínek.

Z důvodů zachování památkové podstaty a památkových hodnot, je nezbytné provádět navržené úpravy citlivě, minimalizovat nezbytné zásahy do historických konstrukcí i povrchů a používat materiálů, technologií, konstrukčních řešeních i detailů, vycházejících z tradičních řemeslných postupů. Proto je nezbytné zachovat v maximální možné míře původní materiál a všechny nové prvky provádět jako přesnou kopií nahrazovaných částí, se všemi detaily, které dokládají historický vývoj a místní stavitelskou tradici.

Podklady v předložené žádosti byly velmi obecné, proto požadujeme jejich dopracování dle stanovených podmínek. Z podkladů musí být jasný způsob provedení, včetně materiálůveho a barevného řešení. Navíc musí být zajištěno, že navrženými úpravami nedojde k nevhodnému ovlivnění vzhledu ani historické autenticity areálu hradu Sovince.

Doporučení:

Spodní strana přesahu střechy byla původně opatřena šikmými prkny natřeným v barvě fasády a spodní část fasády (do výšky horní hrany oken) byla opatřena trelážemi, doporučujeme zopakovat toto řešení při opravě fasády, alespoň na jižní straně a přispět tak ke zvýšení autentičnosti a malebnosti objektu.

Závěr

Orgán státní památkové péče konstatuje, že záměr popsany v technických zprávách „STAVEBNÍ ÚPRAVY Hrad Sovinec – Výměna krytiny na budově konírny“, zpracované fy DOLMENS building, s.r.o., Světlá Hora, září 2024 a „STAVEBNÍ ÚPRAVY Hrad Sovinec – Oprava poškozené opěrné zdi na IV. nádvoří“, zpracované fy DOLMENS building, s.r.o., Světlá Hora, září 202, pro kulturní památku „zřícenina hradu Sovinec“, zapsané v ÚSKP pod rejstř. č. 39923/8-177, na pozemku parc. č. 60, k. ú. Sovinec, obec Jiříkov je přípustný při splnění podmínek ve výrokové části tohoto závazného stanoviska.

Upozornění:

K výše uvedenému záměru sdělujeme, že stavební činnost bude prováděna na území s archeologickými nálezy. Z tohoto důvodu je nutné dle ustanovení odst. 2, § 22, zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ohlásit písemně s dostatečným časovým předstihem zahájení výkopových prací Archeologickému ústavu Akademie věd ČR (on-line formulář je k dispozici na adrese <http://api.archeologickamapa.cz/oznameni/0/>) a následně umožnit některé oprávněné organizaci provedení záchranného archeologického výzkumu na základě dohody uzavřené podle odst. 1 a 2, § 22, zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Obdobně je třeba postupovat, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.

Poučení o odvolání

Proti tomuto závaznému stanovisku nelze v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu podat samostatné odvolání, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Odvolání je možno podat až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu, které umožní, aby bylo v souladu s ustanovením § 149 odst. 4 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Ing. Monika Holíčková

referentka odboru stavební úřad

Rozdělovník:

Muzeum v Bruntále, příspěvková organizace, Zámecké nám. č. p. 1/7, 792 01 Bruntál 1

Městský úřad Rýmařov, odbor stavební úřad, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, Odboje 1, 702 00 Ostrava